

Samenstelling

PE-examen

Adviseur Pensioen

WFT-VAKBEKWAAMHEID 2019

College Deskundigheid Financiële Dienstverlening

22 januari 2019, Den Haag

Inhoudsopgave

Toelichting	3
Toelichting kenmerken.....	3
Toelichting toetsmatrijs.....	3
Toelichting ontwikkelingen	4
Aanpassing vakbekwaamheidsbouwwerk.....	4
Kenmerken	5
Toetsmatrijs.....	6
Ontwikkelingen Basis	8
Ontwikkelingen Vermogen.....	14
Ontwikkelingen Pensioen.....	21

Toelichting

Financieel adviseurs die hun adviesbevoegdheid willen behouden, moeten in vastgestelde periodes PE-examen doen. De huidige periode loopt van 1 april 2019 tot 1 april 2022. Jaarlijks worden de PE-examens als gevolg van ontwikkelingen aangepast.

In dit document vindt u de volgende informatie over het PE-examen Adviseur Pensioen 2019: de kenmerken van het examen, de toetsmatrijs en de ontwikkelingen met bijbehorende toetstermen.

Toelichting kenmerken

- In dit document vindt u onder het kopje *Kenmerken* meer informatie over
 - de tijdsduur,
 - het aantal examenvragen,
 - het aantal punten dat behaald kan worden,
 - de zak/slaaggrens en
 - het aantal K/B-vragen en het aantal V/C-vragen.
- De PE-examens bestaan uit twee onderdelen: een deel met K/B-vragen en een deel met V/C-vragen.

De K/B-vragen toetsen theoretische kennis, feitenkennis en inzicht in informatie. De K/B-vragen en de bijbehorende antwoorden zijn relatief kort. Er kan met deze vragen maximaal 1 punt worden behaald.

De V/C-vragen toetsen bijvoorbeeld het toepassen van kennis, het oplossen van problemen, de wijze van communiceren en het verzamelen of het beoordelen van informatie. Dit onderdeel bestaat uit een aantal casussen waarin een klantsituatie wordt geschetst. Over elke casus worden één of meerdere vragen gesteld. Per V/C-vraag kunnen maximaal 2 punten worden behaald.
- De huidige initiële examens bestaan nog uit een derde onderdeel, namelijk professioneel gedrag (PG). In de PE-examens komt PG niet voor als een apart onderdeel. PG toetstermen kunnen echter nog wel bevraagd worden als deze zijn gekoppeld aan een ontwikkeling. Vragen met een PG toetsterm vallen in de PE-examens onder het onderdeel V/C. Ook voor deze vragen geldt dat er maximaal 2 punten per vraag kunnen worden behaald.

Toelichting toetsmatrijs

- De PE-examens worden geconstrueerd aan de hand van een toetsmatrijs. De toetsmatrijs geeft aan in welke verhoudingen de verschillende modules en de onderdelen K/B en V/C in het examen terugkomen en welke ontwikkelingen hierbij horen. Hierbij is gebruik gemaakt van percentages die aangeven hoeveel procent van het totaal aantal te behalen punten gehaald kan worden per onderdeel.
- De percentages die in de toetsmatrijs gebruikt worden, zijn afgerond op 5%. In werkelijkheid kunnen de verhoudingen daarom een paar procent verschillen.

- De toetsmatrijs voor het PE-examen Adviseur Pensioen 2019 vindt u onder het kopje *Toetsmatrijs*.

Toelichting ontwikkelingen

- In de PE-examens komen de relevante, actuele ontwikkelingen aan bod die van toepassing zijn op de adviespraktijk binnen de betreffende beroepskwalificatie. Deze ontwikkelingen zijn niet ouder dan drie jaar. De examens meten of u de ontwikkelingen binnen uw beroepskwalificatie uit deze periode heeft bijgehouden en of u deze kunt toepassen.
- De ontwikkelingen binnen de module(s) waaruit de beroepskwalificatie bestaat, vormen een integraal examen. Voor het PE-examen Adviseur Pensioen houdt dit in dat de ontwikkelingen worden getoetst vanuit de modules Basis, Vermogen en Pensioen.
- De ontwikkelingen worden getoetst aan de hand van één of meerdere toetstermen die aan de betreffende Wft-modules zijn gekoppeld.
- Voor een overzicht van de eind- en toetstermen die gelden vanaf 1 april 2019 verwijzen wij u naar onze website (www.cdfd.nl).
- In dit document vindt u onder de kopjes *Ontwikkelingen Basis*, *Ontwikkelingen Vermogen* en *Ontwikkelingen Pensioen* een overzicht van alle ontwikkelingen en de bijbehorende toetstermen waarop het PE-examen Adviseur Pensioen 2019 is gebaseerd.

Aanpassing vakbekwaamheidsbouwwerk

Met ingang van 1 april 2019 is het vakbekwaamheidsbouwwerk aangepast. Meer informatie over deze aanpassing en de gevolgen daarvan vindt u op onze website:

<https://cdfd.nl/adviseurs/pe-examen>.

Kenmerken

Beroepskwalificatie:	Adviseur Pensioen
Modules:	Basis, Vermogen en Pensioen
Tijdsduur:	60 minuten
Examenvragen:	24 vragen
Aantal punten:	32 punten
Zak/slaaggrens:	68% van het maximaal te behalen punten
Aantal K/B vragen:	16 vragen (16 punten)
Aantal V/C vragen:	8 vragen (16 punten)

Toetsmatrijs

Taxonomie code	Aandeel taxonomie code in totaalscore	Module Onderdeel	Bijbehorende ontwikkelingen	Aandeel module onderdeel in totaalscore
KB	50%	Ontwikkelingen Basis	<ul style="list-style-type: none"> • Algemeen pensioen fonds • BKR • Box 3 • Eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling • Het levenlanglerenkrediet • Huwelijksvermogensrecht • Identificeren met iDIN • Implementatie vierde anti-witwasrichtlijn • Inkeerregeling • Invoering Common Reporting Standard • IPID • Kifid • Payment Services Directive (PSD) II • Private aanvulling WW en WGA • Private Lease • Schuldhulpverlening • Telecomkrediet • Verwerking BSN • Wet bescherming erfgenamen tegen schulden 	15%
		Ontwikkelingen Vermogen	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Besluit huwelijksvermogensrecht en schenking • Dubbele uitkeringsvrijstelling fiscale partners • Eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling • Introductie Essentiële-informatiedocument (Eid) • Invoering MiFID II • Oplossing lijfrente-/pensioenuitkering emigrant wordt als voortzetting van de bestaande overeenkomst. • Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar • Scenariobedragen in pensioenoverzichten • Uitzonderingen pensioenverrekening met WW • Vervallen tijdsklemmen kapitaalverzekeringen • Voorschriften crowdfunding AFM • Vrijlating lijfrenteopbouw vermogenstoets bijstandsgerechtigde • Wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen • Wet uitfasering Pensioen in eigen beheer • Wet verbeterde premieregeling (Wvp) • Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd 	15%
		Ontwikkelingen Pensioen	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing eventtoets en kostprijsstaffel in besluit premie- en kapitaalovereenkomsten • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Apf en bpf in Wft • Besluit tot wijziging van het inkooptarief voor nettopensioen 	20%

			<ul style="list-style-type: none"> • Doorwerkvereiste en fiscale maximering vervallen • Geen bezwaarrecht verhoging pensioenleeftijd • Instemmingsrecht ondernemingsraden • Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar • Wet uitfasering Pensioen Eigen beheer • Wet verbeterde premieregeling (Wvp) • Wet waardeoverdracht klein pensioen • Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd 	
VC	50%	Ontwikkelingen Basis	<ul style="list-style-type: none"> • Box 3 • Eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling • Implementatie vierde anti-witwasrichtlijn • Invoering Common Reporting Standard • IPID • Kifid • Payment Services Directive (PSD) II • Schuldhulpverlening • Verwerking BSN • Wet bescherming erfgenamen tegen schulden 	5%
		Ontwikkelingen Vermogen	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Dubbele uitkeringsvrijstelling fiscale partners • Eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling • Introductie Essentiële-informatiedocument (Eid) • Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar • Vervallen tijdsklemmen kapitaalverzekeringen • Wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen • Wet uitfasering pensioen eigen beheer • Wet verbeterde premieregeling (Wvp) 	5%
		Ontwikkelingen Pensioen	<ul style="list-style-type: none"> • Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) • Apf en bpf in Wft • Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar • Wet uitfasering Pensioen Eigen beheer • Wet verbeterde premieregeling • Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd 	40%

Ontwikkelingen Basis

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Basis
Algemeen pensioenfonds	<p>Op 1 januari 2016 is de Wet algemeen pensioenfonds in werking getreden, waarmee het algemeen pensioenfonds (apf) is geïntroduceerd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat op hoofdlijnen kan omschrijven wat een algemeen pensioenfonds is.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • http://www.toezicht.dnb.nl/2/6/50-234873.jsp 	1d.19
BKR	<p>Sinds 2016 zijn diverse wijzigingen bij het Bureau Krediet Registratie (BKR) doorgevoerd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet wat de nieuwe registratiegrenzen zijn (hoogte en looptijd krediet); - in hoofdlijnen bekend is met de Handreiking Belangenafweging; - kan omschrijven wanneer een krediet bij het BKR geregistreerd wordt en hoe inzage geregeld is. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.bkr.nl/opvragen-gegevens/ • https://perskamer.bkr.nl/handreiking-bkr-biedt-hulp-bij-wijzigingsverzoeken/ 	1a.10
Box 3	<p>Sinds 1 januari 2017 geldt er een andere berekeningssystematiek voor box 3 van de inkomstenbelasting. Daarnaast is het heffingsvrije vermogen verhoogd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de nieuwe berekeningssystematiek voor box 3 kan uitleggen; - een eenvoudige berekening kan maken. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/privé/vermogen_en_aanmerkelijk_belang/vermogen/belasting_betalen_over_uw_vermogen/grondslag_sparen_en_belleggen/berekening-2018/ 	1a.8; 2a.1; 3d.2

Eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling	<p>Sinds 1 januari 2017 geldt er een hogere eenmalig verhoogde vrijstelling bij schenking ten behoeve van de eigen woning.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de hoogte van de vrijstelling kan benoemen; - kan omschrijven wie ervan gebruik kan maken; - weet welke leeftijdsbegrenzing er van toepassing is. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-69005.html 	1a.6; 2a.1
Het Levenlanglerenkrediet	<p>Op 1 augustus 2017 is het levenlanglerenkrediet geïntroduceerd door de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Met deze regeling wordt studeren op latere leeftijd gestimuleerd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat op hoofdlijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het levenlanglerenkrediet kan omschrijven; - de voorwaarden kan benoemen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/hoger-onderwijs/vraag-en-antwoord/wat-is-het-levenlanglerenkrediet 	1a.10; 1c.5; 1c.11
Huwelijksvermogensrecht	<p>Op 1 januari 2018 is de Wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen in werking getreden. Voor stellen die zonder huwelijkse voorwaarden of partnerschapsvoorwaarden trouwen of een geregistreerd partnerschap aangaan, geldt dan automatisch de beperkte gemeenschap van goederen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat in hoofdlijnen kan omschrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat er is gewijzigd aan het huwelijksvermogensrecht; - wat het gevolg is voor de gemeenschap van goederen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/trouwen-samenlevingscontract-en-geregistreerd-partnerschap/vraag-en-antwoord/waar-heb-ik-recht-op-als-ik-trouw-in-gemeenschap-van-goederen 	1a.4; 1c.7*
Identificeren met iDIN	<p>iDIN is een dienst op het gebied van online inloggen en identificeren. Klanten kunnen zich met deze dienst van banken bij andere organisaties online identificeren door de inlogmiddelen van hun eigen bank te gebruiken.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het begrip iDIN kan omschrijven; - kan aangeven wat het doel is van iDIN. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • www.idin.nl 	1a.9

Implementatie vierde anti-witwasrichtlijn	<p>Als gevolg van de Implementatiewet vierde anti-witwasrichtlijn is de Europese richtlijn 2015/849 in de Nederlandse wetgeving ingevoerd. Dit heeft onder andere geleid tot een aanpassing van de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan uitleggen wanneer er sprake is van een Ultimate Beneficial Owner (UBO); - het doel van het UBO-register kan omschrijven; - kan benoemen in welk geval het UBO-register dient te worden geraadpleegd; - kan uitleggen wat de gevolgen zijn voor de verzekeringnemer als een UBO op de sanctielijst staat; - in hoofdlijnen kan benoemen wat de gevolgen van de vierde anti-witwasrichtlijn zijn voor het cliëntenonderzoek, de grensbedragen van de onderzoeks- en meldplicht, de sanctioneringsmogelijkheden en het toepassingsbereik van de Wwft. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/04/20/kamerbrief-over-totstandkoming-ubo-register • https://www.fiu-nederland.nl/nl/nieuwsflits-wijziging-wwft 	1a.9; 1b.3; 2b.1; 3d.1; 4a.3; 4a.5
Inkeerregeling	<p>Sinds 1 januari 2018 is het niet meer mogelijk om zonder boete verzwegen vermogen in het buitenland vrijwillig te verbeteren (de inkeerregeling).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de boete bij vrijwillige verbetering van verzwegen vermogen in Nederland kan benoemen; - weet hoe hoog de boete is. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/s_tandaar_d_functies/prive/contact/rechten_en_plichten_bij_de_bela_stingdienst/inkeerregeling/ 	1a.8
Invoering Common Reporting Standard	<p>Financiële instellingen moeten het fiscale woon- of vestigingsland van hun klanten vaststellen aan de hand van een eigen verklaring. Dat doen die instellingen volgens wettelijke identificatievoorschriften. Deze financiële gegevens worden uitgewisseld tussen de belastingdiensten.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan uitleggen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - waarom de fiscale woon- en verblijfplaats van klanten van financiële instellingen wordt vastgesteld; - hoe het fiscale woon- of vestigingsland wordt vastgesteld aan de hand van een eigen verklaring. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/internationaal/vermogen/common_reporting_standard/ 	1b.2; 2d.1

IPID	<p>Sinds 1 januari 2018 moeten Europese verzekeraars voor schadeverzekeringen een Insurance Product Information Document (IPID) aanbieden. Het IPID is opgesteld conform Europese regelgeving en heeft de Nederlandse verzekeringskaart vervangen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet wat het IPID is; - weet wanneer en op welke wijze het IPID verstrekt moet worden; - het doel, de inhoud en de vindplaats van het IPID in hoofdlijnen kan omschrijven. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/onderwerpen/idd/ipid • https://www.afm.nl/~/profmedia/files/onderwerpen/idd/factsheet/ipid.pdf 	1f.2; 1f.4; 3b.1
Kifid	<p>Het Kifid heeft de afgelopen jaren haar dienstverlening uitgebreid om consumenten beter te begeleiden.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de uitbreiding van het klachtenbegrip kan omschrijven; - de meer sturende en actieve rol van het Kifid in de klachtenprocedure kan uitleggen; - weet dat kleinere MKB-ondernemers en ZZP'ers bij Kifid terecht kunnen met klachten over een kleine financiering. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.kifid.nl/nieuws/betere-begeleiding-consumenten-in-de-klachtenprocedure-bij-kifid/134 	1f.5; 3c.1
Payment Services Directive (PSD) II	<p>De richtlijn Payment Services Directive (PSD II) is in 2018 in werking getreden. De PSD II heeft als doel meer innovatie, meer veiligheid en meer concurrentie in het Europese betalingsverkeer.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan omschrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wat het doel is van PSD II; - onder welke voorwaarden derde partijen toegang kunnen krijgen tot de betaalrekening van een klant; <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.betalvereniging.nl/aandachtsgebieden/maatschappij-politiek-en-wetgeving/psd2/ 	1b.4; 1b.5; 1b.11; 3d.1
Private aanvulling WW en WGA	<p>De WW-duur is in de Wet werk en zekerheid verkort van maximaal 38 tot maximaal 24 maanden. Reparatie is nu mogelijk via een speciaal daarvoor opgericht fonds, Stichting Private aanvulling WW (PAWW).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan benoemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat deze reparatiemogelijkheid bestaat; - wie er aanspraak op kan maken. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • www.spaww.nl 	1d.7; 1d.9

Private Lease	<p>Private lease wordt gezien als huur en is dus geen vorm van consumptief krediet voor de Wft. Private lease kan desondanks wel worden geregistreerd bij het BKR.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan omschrijven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wanneer private lease wordt geregistreerd bij het BKR; - hoe private lease wordt geregistreerd bij het BKR. 	1a.10
Schuldhelpverlening	<p>Om de positie van de mensen met problematische schulden in de schuldhelpverlening te verbeteren, is een aantal maatregelen getroffen. Zo heeft de NVB met haar leden afgesproken om de leefgeldrekening niet meer te blokkeren behoudens een aantal uitzonderingsgevallen. Daarnaast is op 1 april 2017 het Besluit breed moratorium in werking getreden, waarmee een afkoelingsperiode is ingevoerd voor natuurlijke personen ter stabilisering van hun financiële situatie.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kan aangeven wat het doel is van een leefgeldrekening; - kan benoemen wat de belangrijkste kenmerken van een leefgeldrekening zijn; - weet in welke uitzonderingsgevallen een leefgeldrekening nog geblokkeerd mag worden; - kan aangeven dat er voor natuurlijke personen een mogelijkheid bestaat tot een adempauze bij schuldproblemen; - kan benoemen welke mogelijkheden er zijn voor doorverwijzing. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-sociale-zaken-en-werkgelegenheid/documenten/kamerstukken/2016/04/14/kamerbrief-met-brief-nvb-over-blokkade-leefgeldrekening • https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2017/03/08/een-adempauze-om-uit-de-schuldenspiraal-te-komen • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-83.html 	1b.1; 3b.1; 4a.2
Telecomkrediet	<p>Sinds 1 mei 2017 houdt de Autoriteit Financiële Markten (AFM) toezicht op alle Nederlandse telecomaandieners. Vanaf deze datum moeten deze partijen zich aan de regels houden voor verantwoorde kredietverstrekking als zij een lening aanbieden bij de koop van een mobiele telefoon op afbetaling.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat kan benoemen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dat een telecomkrediet wordt gezien als een consumptief krediet; - dat een telecomkrediet vanaf €250 sinds 1 mei 2017 wordt geregistreerd bij het BKR. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.afm.nl/nl-nl/nieuws/2017/mei/toezicht-mobiele-telefoon 	1a.10; 1c.2

Verwerking BSN	<p>In de Uitvoeringswet AVG (UAVG) wordt het BSN niet als bijzonder persoonsgegeven aangemerkt. Wel mogen de Europese lidstaten onder de AVG zelf voorwaarden stellen aan het verwerken van een nationaal identificatienummer, zoals het BSN.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet welke financiële dienstverleners het BSN wél en niet mogen verwerken. - weet in welke situaties financieel dienstverleners het BSN mogen verwerken. - weet dat de wet bepalend is in het gebruik van het BSN. Van de wet mag niet worden afgeweken, zelfs niet als de klant nadrukkelijk toestemming verleent voor het gebruik van het BSN. - de ontwikkeling kan toepassen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/identificatie/burgerservicenummer-bsn 	1d.1; 4a.5
Wet bescherming erfgenamen tegen schulden	<p>Op 1 september 2016 is de Wet bescherming erfgenamen tegen schulden in werking getreden, waardoor erfgenamen hun privévermogen beter kunnen beschermen tegen een onverwachte schuld uit een erfenis.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de Wet bescherming erfgenamen tegen schulden kan benoemen; - weet wat het doel van de wet is; - de klant in dat kader kan doorverwijzen naar de juiste persoon. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2016/06/07/steun-in-de-eerste-kamer-voor-betere-bescherming-erfgenaam • http://wetten.overheid.nl/jci1.3:c:BWBR0002761&boek=4&titeldeel=6&afdeling=2&artikel=192&z=2016-09-01&g=2016-09-01 	1a.5; 4a.2

Ontwikkelingen Vermogen

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Vermogen
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	<p>Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Sindsdien geldt dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie (EU).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling kent; - de gevolgen van deze ontwikkeling binnen zijn eigen vakgebied kent; - deze ontwikkeling kan toepassen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/eur-opese-privacywetgeving/algemene-verordening-gegevensbescherming#wat-merken-mensen-van-wie-persoonsgegevens-worden-verwerkt-van-de-avg-5577 	4a.2; 4b.2
Besluit huwelijksvermogensrecht en schenking	<p>Bij het aangaan van huwelijksvoorwaarden, of het wijzigen daarvan, was niet altijd duidelijk of er sprake is van schenking. Daarom heeft de staatssecretaris in een besluit voor een aantal veel voorkomende gevallen aangegeven of er wel of geen sprake is van schenking.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling en de gevolgen ervan in de praktijk kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2018-18050.html 	1m7; 1m8

Dubbele uitkeringsvrijstelling kapitaalverzekeringen voor fiscale partners	<p>Sinds 1 januari 2016 is het voor fiscale partners mogelijk om bij een uitkering van een kapitaalverzekering, Spaarrekening Eigen Woning (SEW) of Beleggingsrekening Eigen Woning (BEW) en vóór 2001 bestaande kapitaalverzekeringen in box 3, waarbij slechts een van de partners op de polis of overeenkomst vermeld staat, toch gebruik te maken van de uitkeringsvrijstelling van beide partners.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen.</p>	1m.1; 1o1. ; 2g.2
Eenmalig verhoogde schenkingsvrijstelling	<p>Sinds 1 januari 2017 geldt er een hogere eenmalig verhoogde vrijstelling bij schenking ten behoeve van de eigen woning.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen in de praktijk.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/nl/schenken/content/belastingvrije-schenken-voor-koopwoning • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2016-69005.html 	1m.7; 2d.2; 2g.2
Introductie Essentiële-informatiedocument (Eid)	<p>In samenhang met het invoeren van de Europese verordening PRIIPS's heeft met ingang van 1 januari 2018 het Eid de financiële bijsluiter vervangen. Per 1 januari 2020 vervangt het Eid ook de Essentiële Beleggingsinformatie (Ebi).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de inhoud van het Eid kent; - weet wat het doel van het Eid is; - het Eid aan een klant kan uitleggen en toelichten. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-266 • https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX:32017R0653 	1k.3; 1i.4; 1l.4; 2a.4; 2g.8; 1k.5

Invoering van MiFID II	<p>De invoering van MiFID II per 3 januari 2018 scherpt de normen over bescherming van beleggers verder aan. In een gedelegeerde verordening zijn regels opgenomen over de geschiktheidsbeoordeling van een klant in de inventarisatiefase (artikel 54). Daarnaast is artikel 4:23 van de Wft aangepast met betrekking tot het verstrekken van een geschiktheidsverklaring aan een klant in de adviesfase.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de regels over de geschiktheidsbeoordeling en de geschiktheidsverklaring kent en kan toepassen in de praktijk.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32017R0565&from=EN • https://wetten.overheid.nl/BWBR0020368/2018-10-01#Titeldeel4 	1d.5; 1m.11
Oplossing lijfrente-/pensioenuitkering emigrant	<p>Bij de aankoop van een periodieke uitkering met expirerend lijfrentekapitaal deden zich complicaties voor als de klant op dat moment in het buitenland woont. Dat had te maken met het standpunt dat tot voor kort werd ingenomen door De Nederlandsche Bank (DNB) dat inhield dat er dan sprake is van een nieuwe overeenkomst. Deze nieuwe overeenkomst valt onder het toezicht in het woonland van de emigrant. Verzekeraars werkten meestal niet mee aan het uitvoeren ervan. Sinds kort is hiervoor een oplossing bedacht door een samenwerking tussen Het Verbond van Verzekeraars, DNB, het ministerie van Financiën en de Belastingdienst. Hierbij gaat het erom dat de periodieke uitkering onder bepaalde voorwaarden gezien wordt als voortzetting van de bestaande overeenkomst.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen in de praktijk.</p>	1o.1, 1o.2
Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar	<p>Per 1 januari 2018 is de pensioenrichtleeftijd (werknemerspensioen) verhoogd naar 68 jaar.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet wat de gevolgen zijn van de verhoging van de pensioenrichtleeftijd voor zijn advies aan de klant over vermogensopbouw- en afbouw. Hierbij houdt de kandidaat rekening met de gevolgen als de pensioenleeftijd afwijkt van de pensioenrichtleeftijd.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-549.html • https://www.belastingdienstpensioensite.nl/VA_17-012_v190104.htm 	1b.1; 2d.3; 3b.3

Scenariobedragen in pensioenoverzichten	<p>Vanaf september 2019 wordt www.mijnpensioenoverzicht.nl uitgebreid met drie scenariobedragen van de te verwachten pensioenuitbetalingen. In 2020 komen deze bedragen ook op de Uniforme Pensioenoverzichten (UPO's) van pensioenuitvoerders te staan.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet dat deze uitbreiding plaats gaat vinden en wat het doel ervan is. Er wordt niet verwacht dat de kandidaat weet welke rekenmethodes gehanteerd worden om de scenariobedragen te berekenen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2018/05/31/kamerbrief-stand-van-zaken-pensioencommunicatie 	1b.1; 1b.8
Uitzonderingen voor pensioenverrekeningen met WW	<p>De hoofdregel is dat een pensioenuitkering wordt gekort op een WW-uitkering. Hierop golden tot 1 mei 2018 een aantal uitzonderingsituaties. Per 1 mei 2018 zijn hier twee uitzonderingsituaties aan toegevoegd.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de uitzonderingssituaties kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/kst-29544-829.html 	1b.4; 1b.9
Vervallen tijdsklemmen kapitaalverzekeringen	<p>Per 1 april 2017 zijn de tijdsklemmen voor de Kapitaalverzekering Eigen Woning (KEW), Spaarrekening Eigen Woning (SEW) en Beleggingsrekening Eigen Woning (BEW) vervallen. Aanvullend hierop geldt het besluit van 15 mei 2017 en de publicatie van juli 2018 'Vragen en antwoorden over gewijzigd fiscaal beleid en wetgeving met betrekking tot de KEW, SEW, BEW, en BHW-kapitaalverzekering per 1 januari 2013, 1 januari 2017, 1 april 2017 en 1 januari 2018' van de Belastingdienst.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat deze ontwikkeling kent en deze kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-91.html • https://download.belastingdienst.nl/belastingdienst/docs/vrag_an_tw_overgangreg_ib8051z7fd.pdf 	1m.1; 1o.1; 1o.2; 2g.2; 2g.5; 3d.2

<p>Voorschriften crowdfunding AFM</p>	<p>De AFM heeft per 1 april 2016 voorschriften opgesteld voor crowdfundingplatformen. In juli 2017 zijn deze voorschriften aangescherpt.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de voorschriften kent en kan uitleggen aan een klant. De adviseur Vermogen adviseert zelf niet over crowdfunding.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.afm.nl/nl-nl/professionals/doelgroepen/crowdfundingplatformen/vergunning-vereisten/voorschriften 	<p>11.8; 11.9</p>
<p>Vrijlating lijfrenteopbouw voor vermogenstoets bijstandsgerechtigde</p>	<p>Per 1 april 2016 is de Participatiewet gewijzigd in verband met de bescherming van lijfrenteopbouw.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-451.html 	<p>1b.9</p>
<p>Wet beperking wettelijke gemeenschap van goederen</p>	<p>Sinds 1 januari 2018 geldt de Wet beperking van de wettelijke gemeenschap van goederen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen. Hierbij gaat het uitdrukkelijk om de gevolgen van deze ontwikkeling voor de vermogenspositie van de klant.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-177.html • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-178.html 	<p>1b.5; 1b.8; 1m.8; 2c.1; 3a.2; 2d.2; 2g.10; 2i.2</p>

<p>Wet uitfasering Pensioen Eigen beheer</p>	<p>Per 1 januari 2017 is de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer in werking getreden.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de mogelijkheden kent die de directeur-groootaandeelhouder (dga) heeft met betrekking tot zijn pensioen in eigen beheer met de bijbehorende voorwaarden. De adviseur Vermogen adviseert niet over het pensioen in eigen beheer. Als een dga wil weten welke mogelijkheid het beste bij hem past, of meer wil weten over bijvoorbeeld de gevolgen van elke mogelijkheid bij het beëindigen van zijn onderneming, een huwelijk, een echtscheiding of een overlijden, verwijst de adviseur Vermogen de directeur-groootaandeelhouder door naar een expert. Als een dga zijn pensioen eenmaal heeft omgezet naar een oudedagsverplichting (ODV), dan mag de adviseur Vermogen vervolgens wel over deze ODV adviseren.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-115 	<p>1c.4; 1m.6; 3d.2; 4b.3</p>
<p>Wet verbeterde premieregeling (Wvp)</p>	<p>Per 1 september 2016 is de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) ingevoerd. Hierdoor heeft een deelnemer aan een pensioenregeling op basis van een kapitaal- of premieovereenkomst het recht om het pensioenkapitaal in de uitkeringsfase (deels) te beleggen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet dat de adviseur Vermogen niet adviseert over de keuze voor een variabele pensioenuitkering. Hiervoor verwijst hij een klant door naar een adviseur Pensioen; - de kansen en risico's kent die verband houden met het doorbeleggen in de uitkeringsfase en het aankopen van een variabele pensioenuitkering (in plaats van een vaste pensioenuitkering); - weet onder welke voorwaarden een werknemer met een pensioenregeling sinds de invoering van de Wvp mag shoppen met zijn pensioenkapitaal. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-248.html 	<p>1b.1; 2d.3; 3b.3; 4b.3</p>

<p>Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd</p>	<p>Per 1 januari 2016 is de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd in werking getreden.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet wat de gevolgen zijn voor een werknemer die doorwerkt na het bereiken van zijn AOW-gerechtigde leeftijd in relatie tot ziekte, arbeidsongeschiktheid, ontslag en pensionering; - deze gevolgen kan toepassen in zijn adviespraktijk. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-376.html 	<p>1b.1; 1b.9</p>
---	---	-------------------

Ontwikkelingen Pensioen

Ontwikkeling	Toelichting	Toetsterm(en) Pensioen
Aanpassing eventtoets en kostprijsstaffel in besluit premie- en kapitaal-overeenkomsten	<p>De momenten waarop een eventtoets vanaf 1 januari 2017 dient plaats te vinden, zijn ingeperkt. Daarnaast mag, als uit de eventtoets blijkt dat te veel premie is betaald, deze overwaarde ook aan de (voormalige) werkgever worden uitgekeerd. Tot slot mag ook een PPI onder voorwaarden de kostprijsstaffel toepassen in de opbouwfase.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet wanneer de eventtoets plaatsvindt; - weet wat er met de eventuele overwaarde gebeurt. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2017-4421.html 	1h.1; 1h.3
Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)	<p>Op 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Sindsdien geldt dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie (EU).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling kent; - de gevolgen van deze ontwikkeling binnen zijn eigen vakgebied kent; - deze ontwikkeling kan toepassen. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/nl/onderwerpen/europese-privacywetgeving/algemene-verordening-gegevensbescherming#wat-merken-mensen-van-wie-persoonsgegevens-worden-verwerkt-van-de-avg-5577 	4a.2

<p>Apf en bpf in Wft</p>	<p>Het algemeen pensioenfonds (apf) en het bedrijfstakpensioenfonds (bpf) vallen als pensioenuitvoerders ook onder de Wet op het financieel toezicht (Wft). Daarom is het zaak dat de kennis, vaardigheden en competenties van de adviseur hierop worden uitgebreid. De adviseur kan zo een passend advies geven waarin deze uitvoerders worden meegenomen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - in staat is de verschillen tussen het apf en bpf enerzijds en de verzekerde regeling anderzijds te duiden; - de daaruit volgende risico's en gevolgen voor werkgever en de actieve en niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde voldoende kan duiden; - op basis hiervan een passend advies kan geven. 	<p>1b.1; 1b.5; 1b.6; 1c.4; 1c.5; 1c.12; 1d.5; 1e.1; 1e.2; 1e.4; 1e.7; 1f.1 t/m 4; 1g.3 t/m 1g.12; 1h.1; 1h.2; 1h.4 t/m 1h.9; 1h.12 t/m 1h.15; 1h.18 t/m 1h.20; 1h.23; 1i.1; 1i.8; 1i.10; 1i.11; 2a.5; 2c.1; 2e.1 t/m 2e.3; 2f.2; 2g.1 t/m 2g.4; 2g.6; 2g.7; 2j.1 t/m 2j.5; 3a.2; 3b.1; 3b.2; 3d.1 t/m 3d.6; 3f.1 t/m 3f.4; 4a.4</p>
<p>Besluit tot wijziging van het inkooptarief voor nettopensioen</p>	<p>Op 9 januari 2018 is met terugwerkende kracht (ingangsdatum 1 september 2016) een besluit in werking getreden voor het inkooptarief dat een pensioenfonds moet hanteren bij de omzetting van het kapitaal dat is opgebouwd in een regeling voor nettopensioen in een (aanspraak op) een periodieke uitkering bij dit pensioenfonds. Het inkooptarief moet gebaseerd worden op de actuele dekkingsgraad van het pensioenfonds op het moment van omzetting. Omzetting kan op een aantal momenten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - bij einde deelneming; - bij overlijden van de deelnemer; - gedurende een periode van tien jaar voorafgaand aan de pensioendatum; - bij pensionering. <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-4.html 	<p>1h.3</p>

<p>Doorwerkvereiste en fiscale maximering vervallen</p>	<p>Sinds 1 januari 2017 zijn onderstaande wijzigingen van kracht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Doorwerkvereiste is niet langer van toepassing bij uitstel van pensioeningang van levenslang pensioen. - De 100%-grens voor het ouderdomspensioen en daarvan afgeleide grenzen (70% bij partnerpensioen, / 14% voor halfwezen / 28% voor volle wezen) zijn afgeschaft. <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling en ook de voor deze ontwikkeling relevante elementen uit de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer en overige fiscale pensioenmaatregelen kent en deze kan toepassen.</p>	<p>1g.5; 1h.3; 1h.13; 1h.14, 1h.16</p>
<p>Geen bezwaarrecht verhoging pensioenleeftijd</p>	<p>Deelnemers met opgebouwde aanspraken hebben geen bezwaarrecht meer bij interne collectieve waardeoverdracht in verband met herrekening van het opgebouwd pensioen naar de nieuwe wettelijke pensioenrichtleeftijd (art 83 PW).</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toelichten.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2018-27.html 	<p>1a.1; 1h.9; 1h.13; 1i.1</p>
<p>Instemmingsrecht ondernemingsraden</p>	<p>Ondernemingsraden hebben instemmingsrecht over het door de werkgever voorgenomen besluit tot vaststelling, wijziging of intrekking van een pensioenregeling. Sinds 1 oktober 2016 maakt het daarbij niet uit of de pensioenuitvoerder een pensioenfonds, een pensioenverzekeraar, een premiepensioeninstelling (ppi) of een algemeen pensioenfonds (apf) is.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat de ontwikkeling kent en deze kan toepassen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.eerstekamer.nl/wetsvoorstel/34378_bevoegdheden 	<p>1g.6</p>
<p>Pensioenrichtleeftijd naar 68 jaar</p>	<p>Per 1 januari 2018 is de pensioenrichtleeftijd (werknemerspensioen) verhoogd naar 68 jaar.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat weet wat de consequenties zijn van de aanpassing van de pensioenrichtleeftijd en/of het handhaven van een afwijkende pensioenleeftijd in nieuwe en bestaande pensioenregelingen.</p> <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2016-549.html • https://www.belastingdienstpensioensite.nl/VA_17-012_v190104.htm 	<p>1h.3; 2j.5</p>

<p>Wet uitfasering Pensioen Eigen beheer</p>	<p>Per 1 april 2017 zijn de maatregelen uit de Wet uitfasering pensioen in eigen beheer in werking getreden. Hierover zijn diverse vraag en antwoorden gepubliceerd naast het verzamelbesluit van 24 november 2017 nr. 2017-126948 die betrekking hebben op deze wet.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat</p> <ul style="list-style-type: none"> - de mogelijkheden en consequenties kent die de directeur-grotoaandeelhouder (dga) heeft met betrekking tot zijn pensioenopbouw in eigen beheer. <p>Het gaat om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • afkoop van het pensioen in eigen beheer; • het omzetten van het pensioen in eigen beheer in een oudedagsverplichting bij de b.v.; • het handhaven van het opgebouwde pensioen in eigen beheer. <ul style="list-style-type: none"> - weet wat de consequenties zijn voor het elders verzekerde pensioen en welke alternatieven er zijn. - de voor- en nadelen van de diverse opties kent en toepast. - weet wat de consequenties zijn bij: <ul style="list-style-type: none"> • uitkering; • overlijden; • echtscheiding. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.belastingdienstpensioensite.nl/Standpunten%20Wet%20VPL%20chronologisch.htm (zie alle V&A's vanaf 1-4-2017) • https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-financien/documenten/kamerstukken/2017/01/23/bijlage-novelle-peb • http://www.belastingdienstpensioensite.nl/VA_09-004_v131127.htm • https://www.belastingdienstpensioensite.nl/Handreiking%20ODV%20en%20overlijden%20v040418.pdf 	<p>1h.3; 1j.2; 1j.3; 1j.6; 1j.7; 1j.9; 1j.14; 1j.17; 1j.18; 2h.2; 3c.1; 3g.1</p>
--	--	--

<p>Wet verbeterde premieregeling</p>	<p>Per 1 september 2016 is de Wet verbeterde premieregeling (Wvp) ingevoerd. Hierdoor kan pensioenkapitaal op basis van een pensioen- of premieovereenkomst in de uitkeringsfase (deels) risicodragend worden belegd. Doorbeleggen leidt naar verwachting tot een hoger pensioenresultaat en maakt het pensioen minder afhankelijk van de rentestand op de pensioeningangsdatum.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet welke wijzigingen in het wettelijk kader voor kapitaal- en premieovereenkomsten zijn voortgevloeid uit de Wet verbeterde premieregeling; - begrijpt wat de kansen en risico's zijn die verband houden met het doorbeleggen in de uitkeringsfase en het aankopen van een variabele uitkering (in plaats van een vaste uitkering). <p>Pensioenuitvoerders moeten de actieve en niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde tijdens de opbouwfase de mogelijkheid bieden om voor variabel pensioen te kiezen, zodat daarmee voor de beleggingen al rekening kan worden gehouden;</p> <ul style="list-style-type: none"> - voor deze ontwikkeling de relevante elementen uit de Pensioenwet en lagere regelgeving kent en deze kan toepassen; - de impact hiervan kan analyseren voor hun vermogenspositie in privé. 	<p>1f.1; 1f.3; 2e.3; 3f.2; 1c.10; 1c.11; 2e.4; 2f.1; 1g.13; 1g.14; 1h.1; 1h.3; 2g.1; 2g.4</p>
<p>Wet waardeoverdracht klein pensioen</p>	<p>Vanaf 1 januari 2019 hebben pensioenuitvoerders het recht om kleine pensioenen 'automatisch' over te dragen naar de nieuwe pensioenuitvoerder. Afkoop klein pensioen is alleen nog mogelijk op de ingangs- of pensioendatum. Kleine pensioenaanspraken (< 2 euro) komen geheel te vervallen.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de ontwikkeling kent; - de gevolgen ervan kent; - de gevolgen kan toelichten. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.pensioenfederatie.nl/actueel/nieuws/2017/openbaar/augustus/wetsvoorstel-waardeoverdracht-klein-pensioen-naar-de-tweede-kamer • https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2017/05/12/oplossing-voor-mensen-met-klein-pensioen 	<p>1h.4</p>

<p>Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd</p>	<p>Per 1 januari 2016 is de Wet werken na de AOW-gerechtigde leeftijd in werking getreden. Doel van de wet is om doorwerken na de AOW-gerechtigde leeftijd zowel voor werknemer als werkgever aantrekkelijker te maken.</p> <p>Er wordt verwacht dat de kandidaat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weet wat de gevolgen zijn voor een werknemer die doorwerkt na het bereiken van de AOW-gerechtigde leeftijd in relatie tot ziekte, arbeidsongeschiktheid, ontslag en pensionering; - deze gevolgen kan toepassen in de adviespraktijk. <p>Extra informatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2015-376 	<p>1h.9; 1h.13; 1h.16; 1h.17; 1i.8; 3f.2</p>
---	--	--

Dit samenstellingsdocument is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid samengesteld. Het CDFD aanvaardt geen aansprakelijkheid voor foutieve of onvolledige informatie. De verstrekte informatie is uitsluitend indicatief en kan op ieder moment zonder verdere aankondiging worden gewijzigd.